



У Х В А Л А
ДРУГОЇ КОЛЕГІЇ СУДДІВ
ПЕРШОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ

про відмову у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Зінченка Сергія Юрійовича щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень пункту 2 частини третьої статті 389 Цивільного процесуального кодексу України

м. К и ї в
16 липня 2020 року
№ 157-2(I)/2020

Справа № 3-120/2020(257/20)

Друга колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України у складі:

Саса Сергія Володимировича – головуючого,
Кривенка Віктора Васильовича,
Тупицького Олександра Миколайовича – доповідача,

розглянула на засіданні питання про відкриття конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Зінченка Сергія Юрійовича щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень пункту 2 частини третьої статті 389 Цивільного процесуального кодексу України.

Заслухавши суддю-доповідача Тупицького О.М. та дослідивши матеріали справи, Друга колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України

у с т а н о в и л а :

1. Зінченко Сергій Юрійович звернувся до Конституційного Суду України з клопотанням перевірити на відповідність положенням

частини третьої статті 22, частини другої статті 24, пунктів 1, 3 частини другої статті 129 Конституції України (конституційність) положення пункту 2 частини третьої статті 389 Цивільного процесуального кодексу України (далі – Кодекс).

Відповідно до положень пункту 2 частини третьої статті 389 Кодексу не підлягають касаційному оскарженню:

„2) судові рішення у малозначних справах та у справах з ціною позову, що не перевищує двохсот п'ятдесяти розмірів прожиткового мінімуму для працездатних осіб, крім випадків, якщо:

а) касаційна скарга стосується питання права, яке має фундаментальне значення для формування єдиної правозастосовчої практики;

б) особа, яка подає касаційну скаргу, відповідно до цього Кодексу позбавлена можливості спростувати обставини, встановлені оскарженим судовим рішенням, при розгляді іншої справи;

в) справа становить значний суспільний інтерес або має виняткове значення для учасника справи, який подає касаційну скаргу;

г) суд першої інстанції відніс справу до категорії малозначних помилково.“

Як убачається зі змісту конституційної скарги та доданих до неї матеріалів, Акціонерне товариство комерційний банк „Приватбанк“ (далі – Приватбанк) звернулося до Северодонецького міського суду Луганської області з позовом до Зінченка С.Ю. про стягнення заборгованості за кредитом та процентами за користування кредитом у зв'язку з неналежним виконанням ним умов договору. Заочним рішенням від 24 травня 2018 року вказаний суд позов задовольнив.

Луганський апеляційний суд у складі колегії суддів Судової палати у цивільних справах постановою від 20 лютого 2020 року рішенням суду першої інстанції скасував та ухвалив нове рішення, яким позов Приватбанку задовольнив частково. Верховний Суд у складі колегії суддів Третьої судової палати Касаційного цивільного суду ухвалою від 20 березня 2020 року

відмовив у відкритті касаційного провадження за касаційною скаргою Зінченка С.Ю., оскільки скаргу подано на судові рішення у справі, що належить до малозначних справ, випадків, передбачених пунктом 2 частини третьої статті 389 Кодексу, не встановлено.

Зінченко С.Ю. вважає, що оспорюваними положеннями Кодексу, всупереч приписам частини третьої статті 22 Конституції України, істотно звужено право на касаційний перегляд справи та фактично запроваджено майновий ценз на право касаційного перегляду судових рішень, який прямо пов'язаний із ціною позову, що суперечить частині другій статті 24 Конституції України. Автор клопотання зазначає, що оспорювані положення Кодексу „не гарантують і прямо унеможливають“ забезпечення гарантій дотримання основних засад судочинства, встановлених пунктами 1, 3 частини другої статті 129 Конституції України.

На підтвердження своїх доводів суб'єкт права на конституційну скаргу посилається на окремі положення Конституції України, Кодексу, юридичні позиції Конституційного Суду України, рішення Європейського суду з прав людини, Конвенцію про захист прав людини і основоположних свобод 1950 року.

2. Вирішуючи питання щодо відкриття конституційного провадження у справі, Друга колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України виходить із такого.

Відповідно до Закону України „Про Конституційний Суд України“ у конституційній скарзі має міститись обґрунтування тверджень щодо неконституційності закону України (його окремих положень) із зазначенням того, яке з гарантованих Конституцією України прав людини, на думку суб'єкта права на конституційну скаргу, зазнало порушення внаслідок застосування закону (пункт 6 частини другої статті 55); конституційна скарга вважається прийнятною, зокрема, за умов її відповідності вимогам, передбаченим статтями 55, 56 цього закону (абзац перший частини першої статті 77).

2.1. Зі змісту конституційної скарги вбачається, що Зінченко С.Ю. не обґрунтував своїх тверджень про невідповідність положенням частини третьої статті 22, частини другої статті 24, пунктів 1, 3 частини другої статті 129 Конституції України (неконституційність) положень пункту 2 частини третьої статті 389 Кодексу.

Згідно з пунктом 8 частини другої статті 129 Конституції України однією з основних засад судочинства є забезпечення права на апеляційний перегляд справи та у визначених законом випадках – на касаційне оскарження судового рішення.

Отже, у Конституції України встановлено обов'язковість апеляційного перегляду справи, а випадки касаційного оскарження судового рішення визначаються законом.

Положеннями пункту 2 частини третьої статті 389 Кодексу передбачено, що судові рішення у малозначних справах не підлягають касаційному оскарженню, та встановлено випадки, за яких касаційне оскарження є можливим.

Таким чином, Зінченко С.Ю. фактично висловив незгоду з існуючим законодавчим регулюванням реалізації права на касаційне оскарження та з визначеними у Кодексі критеріями віднесення справи до категорії малозначних справ, а також обмежився цитуванням окремих положень Основного Закону України, наведенням практики Європейського суду з прав людини.

Конституційний Суд України неодноразово зазначав, що цитування приписів Конституції України, наведення змісту положень законів та практики Європейського суду з прав людини без аргументації невідповідності Конституції України оспорюваних положень закону України не є обґрунтуванням тверджень щодо їх неконституційності (ухвали Великої палати Конституційного Суду України від 24 травня 2018 року № 23-у/2018, від 24 травня 2018 року № 24-у/2018, від 31 травня 2018 року № 27-у/2018, від 7 червня 2018 року № 34-у/2018).

2.2. У розумінні приписів пункту 6 частини другої статті 55, частини першої статті 56 Закону України „Про Конституційний Суд України“ належним обґрунтуванням конституційної скарги вважаються наведені в ній аргументи про те, що оспорюваний закон (його окремі положення) суперечить нормам розділу II Конституції України. Така суперечність може проявлятися у випадках, коли оспорюваний закон (його окремі положення) встановлює обмеження змісту чи обсягу конституційних прав і свобод або унеможлиблює їх реалізацію.

Разом з обґрунтуванням тверджень щодо неконституційності закону України (його окремих положень) відповідно до пункту 6 частини другої статті 55 Закону України „Про Конституційний Суд України“ в конституційній скарзі має зазначатися те, яке з гарантованих Конституцією України прав людини зазнало порушення внаслідок застосування закону.

Проте Зінченко С.Ю. у конституційній скарзі не зазначив, яке з гарантованих Конституцією України прав людини зазнало порушення внаслідок застосування положень пункту 2 частини третьої статті 389 Кодексу.

Наведене є підставою для відмови у відкритті конституційного провадження у справі відповідно до пункту 4 статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – неприйнятність конституційної скарги.

Враховуючи викладене та керуючись статтями 147, 151¹, 153 Конституції України, на підставі статей 7, 32, 37, 50, 55, 56, 58, 61, 62, 77, 83, 86 Закону України „Про Конституційний Суд України“, відповідно до § 45, § 56 Регламенту Конституційного Суду України Друга колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України

у х в а л и л а:

1. Відмовити у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Зінченка Сергія Юрійовича щодо відповідності

Конституції України (конституційності) положень пункту 2 частини третьої статті 389 Цивільного процесуального кодексу України на підставі пункту 4 статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – неприйнятність конституційної скарги.

2. Ухвала Другої колегії суддів Першого сенату Конституційного Суду України є остаточною.



**ДРУГА КОЛЕГІЯ СУДДІВ
ПЕРШОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ**